

R A P O R T

REZULTATE CERCETARE SOCIOLOGICĂ

Pentru evaluarea gradului de informare și conștientizare a populației
privind valorile și semnificația ariilor naturale protejate

*pentru siturile Natura 2000 – ROSPA0139 Piemontul Munților Metaliferi – Vințu
(incluzând rezervația naturală 2.519 Măgura Uroiului) și ROSCI0419
Mureșul Mijlociu – Cugir*

I. INFORMATII GENERALE

Chestionarul a avut rolul de a evalua gradul de informare și conștientizare (înainte de realizarea unor măsuri de conștientizare) a populației privind valorile și semnificația ariilor naturale protejate, componente ale rețelei Natura 2000 ROSPA0139 Piemontul Munților Metaliferi – Vințu (incluzând rezervația naturală 2.519 Măgura Uroiului) și ROSCI0419 Mureșul Mijlociu – Cugir.

II. CHESTIONAR

TERMENI

Rețeaua Natura 2000 este o rețea europeană de zone naturale care cuprinde specii sălbatice și habitate naturale protejate la nivelul Uniunii Europene, constituită pentru protejarea și menținerea acestor bogății naturale. Declararea ariilor naturale protejate ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România se realizează prin acte normative.

Arie naturală protejată – zonă în care protecția și conservarea speciilor de animale, plante și arbori sau elemente de relief au prioritate față de activitățile omului în care utilizează resurse naturale.

Sit Natura 2000 – este o arie naturală protejată din rețeaua europeană Natura 2000. Acestea se împart în *situri de interes comunitar* (unde prioritare sunt speciile de animale și vegetația rară la nivelul Uniunii Europene) și *arii de protecție specială avifaunistică* (în care se are în vedere protejarea păsărilor). Acestea s-au instituit datorită a două directive europene: Directiva Habitate și Directiva Păsări.

Beneficii – caracterizează zone în care nu se utilizează substanțe chimice (pesticide și insecticide) în agricultură, cu ape curate, cantități reduse de deșeuri, peisaje naturale îngrijite, varietate mare de animale, plante medicinale, ciuperci, fructe de pădure, material lemnos selectat pentru construcții sau mobilier, surse suplimentare de energie regenerabilă (deșeu lemnos), controlul biologic al dăunătorilor, aer mai curat etc.

Restricții - se referă la reglementarea activităților umane moderne, prin interzicerea depozitării deșeurilor în aceste zone, circulația vehiculelor offroad doar pe drumuri amenajate din aria protejată, interzicerea vânătorii pentru specii de păsări migratoare în perioadele de cuibărit și de migrație etc.

III. ÎNTREBĂRI CHESTIONAR

1. Ați auzit vreodată de rețeaua europeană de zone naturale protejate "Natura 2000"?
 DA NU
2. Credeți că o arie naturală protejată din Rețeaua Natura 2000 ar aduce avantaje comunităților locale din România?
 DA NU
3. Cunoașteți care sunt avantajele unui sit NATURA 2000?
 DA NU
4. Știați că Măgura Uroiului, dealurile aflate pe malul drept al Mureșului, între Alba-Iulia și Simeria dar și cursul râului Mureș între localitățile Câmpul Goblii și Băcăinți sunt arii naturale protejate?
 DA NU
5. Credeți că prezența unei arii naturale protejate ar putea asigura dezvoltarea economică și socială a localității?
 DA NU
6. Credeți că ariile naturale protejate favorizează menținerea și dezvoltarea activităților agricole tradiționale?
 DA NU
7. Din cunoștințele dvs., faptul că localitatea în care locuiți este situată într-o arie naturală protejată, afectează activitatea agricultorilor, a crescătorilor de animale și a proprietarilor de terenuri?
 DA NU
8. Credeți că ariile naturale protejate ajută înființarea de noi activități (ex. turism) și comercializarea de produse locale naturale (legume, fructe, gemuri, sucuri etc.), în zona în care au fost declarate?
 DA NU
9. Credeți că este important să protejăm plantele, arborii și animalele dintr-o arie naturală protejată?
 DA NU
10. Cunoașteți ce activități sunt permise într-o arie naturală protejată?
 DA NU

11. Dar activități interzise într-o arie naturală protejată?

DA

NU

12. Ați participat până acum, dvs. sau un membru al familiei, la acțiuni de voluntariat pentru protejarea mediului (ex. curățirea pădurilor de deșeuri, ecologizarea albiei râurilor, plantarea de puieți)?

DA

NU

13. Ați participat până acum, dvs. sau un membru al familiei, la activități de informare, organizate de diferite instituții, privind importanța ariilor protejate?

DA

NU

14. Credeți că activitățile de informare, consultare, promovare și educare privind protecția naturii în ariile protejate vor contribui la schimbarea comportamentului oamenilor în legătură cu mediul natural?

DA

NU

15. Care credeți că este cel mai bun mod de informare a oamenilor privind protejarea ariilor naturale? (o singură variantă de răspuns):

- a) pliante, fluturași, calendare, alte materiale informative și promoționale,
- b) întâlniri cu specialiști în protecția mediului,
- c) ore de protecția mediului natural în școli,
- d) vizionarea de filme documentare despre arii naturale protejate în cadrul acțiunilor organizate de diferite firme și instituții,
- e) amplasarea de panouri informative.

Operatorul a consemnat:

- vârsta interviuatului și
- genul interviuatului.

IV. ANALIZĂ ȘI MĂSURI/SUGESTII

Intrebarea 1. Ați auzit vreodată de rețeaua europeană de zone naturale protejate "Natura 2000"?

Raspuns: 14,5% răspuns DA, 85,85% raspuns NU

Actiunile de informare din perioada următoare trebuie axate, prin diferite mijloace, pe creșterea notorietății sintagmei „RETEAUA NATURA 2000”.

Recomandăm folosirea acestei sintagme împreună cu ”UNIUNEA EUROPEANĂ”.

Adresabilitatea și mijloacele acestor acțiuni vor avea la baza rezultatele corelării dintre vârstă și gradul de cunoaștere.

Astfel, reiese că un mare procent de persoane care nu au auzit de „zone naturale protejate - Natura 2000” se înregistrează la tinerii între 0 – 18 ani (86,7%).

Reiese că principala țintă a acțiunilor de informare sunt elevii din școlile generale și din licee.

Ați auzit vreodată de rețeaua europeană de zone naturale protejate "Natura 2000"?	Ce varsta aveți?					Total
	10-18	18-30	30-50	+50		
DA	13.3%	23%	17.9%	8.9%	14.2%	
NU	86.7%	77%	82.1%	91.1%	85.8%	
Total	11.7%	11.5%	34.8%	42.0%	100%	

Cel mai mare procent (91,1%), apare în dreptul populației 50+, populație mai puțin activă în timpul liber și, probabil, mai puțin interesată de viitorul localității pentru următorii ani. Pentru o populație „resemnată” se recomandă acțiuni cu adresabilitate precisă și cu informații ușor de asimilat.

Intrebarea 2. Credeți că o arie naturală protejată din Rețeaua Natura 2000 ar aduce avantaje comunităților locale din România?

Raspuns: 53,5% raspuns DA, 46,5% raspuns NU

Întrebarea 3. Cunoașteți care sunt avantajele unui sit NATURA 2000?

Raspuns: 8,24% raspuns DA, 91,76% raspuns NU

Răspunsurile la întrebările 2 și 3 sunt relevante în contextul în care sintagmele sunt cunoscute (din diferite medii de informare) de mai multe persoane, dar în detaliu, nivelul de cunoaștere este scăzut. De aceea trebuie acționat asupra datelor concrete, complete și sintetizate. Acestea trebuie transmise din partea EMIȚĂTORULUI către RECEPTOR în forme atractive, ușor de reținut.

Se recomandă exemplificări diferențieri între zone nedecarate sit NATURA 2000 și cele care au acest statut.

Corelare întrebarea 3 cu întrebarea 16

Cunoașteți care sunt avantajele unui sit NATURA 2000?	Ce varsta aveti?					Total
	10-18	18-30	30-50	+50	Total	
DA	8%	18.9%	7.6%	5.9%	8.2%	
NU	92%	81.1%	92.4%	94.1%	91.8%	
Total	11.7%	11.5%	34.8%	42.0%	100%	

Întrebarea 4. Știați că Măgura Uroiului, dealurile aflate pe malul drept al Mureșului, între Alba-Iulia și Simeria dar și cursul râului Mureș între localitățile Câmpul Goblii și Băcăinți sunt arii naturale protejate?

Și în acest caz, acțiuni de informare, de diferite tipuri, sunt strict necesare. Lipsa mijloacelor de informare locale poate fi înlocuită cu acțiuni diverse, care să crească gradul de cunoaștere din partea populației pentru această situație de avantaj. Un bun început ar putea fi editarea de materiale informative tipărite, specifice zonei (imagini și informații din siturile Natura 2000).

Corelare intrebarea 4 cu întrebarea 16

	Ce varsta aveti?					Total
	10-18	18-30	30-50	+50	Total	
Știați că Măgura Uroiului, dealurile aflate pe malul drept al Mureșului, între Alba-Iulia și Simeria...	DA	28%	31.1%	59.4%	42.6%	45.4%
	NU	72%	68.9%	40.6%	57.4%	54.6%
Total		11.7%	11.5%	34.8%	42.0%	100%

Răspunsurile la întrebările 5, 6, 7 și 8 scot în evidență următoarele:

Locuitorii zonelor cercetate prin acest demers sociologic nu au cunoștințe suficiente/temeinice despre:

- **Faptul că prezența unei arii naturale protejate ar putea asigura dezvoltarea economică și socială a localității;**
- **Ariile naturale protejate favorizează menținerea și dezvoltarea activităților agricole tradiționale;**
- **Faptul că localitatea în care locuiesc este situată într-o arie naturală protejată și poate influența activitatea agricultorilor, a crescătorilor de animale și a proprietarilor de terenuri;**
- **Situațiile în care existența unor arii naturale protejate ajută la înființarea de noi activități (ex. turism) sau la comercializarea de produse locale naturale (legume, fructe, gemuri, sucuri etc.), în zona în care aceste arii au fost declarate.**

Pe de altă parte, speranțele și așteptările locuitorilor acestor zone sunt destul de mari, însă este nevoie în primul rând de o informare privind temele cercetate la aceste întrebări.

Exemplu de corelare între vârstă și răspunsuri (întrebarea 8 cu întrebarea 16)

Credeți că ariile naturale protejate ajută înființarea de noi activități (ex. turism) și comercializarea de produse locale naturale	Ce varsta aveți?					Total
	10-18	18-30	30-50	+50	Total	
DA	54 72%	33 44.6%	162 72.3%	223 82.6%	472 73.4%	
	21 28%	41 55.4%	62 27.7%	47 17.4%	171 26.6%	
NU						
Total	75 11.7%	74 11.5%	224 34.8%	270 42.0%	643 100%	

Întrebările:

9. Credeți că este important să protejăm plantele, arborii și animalele dintr-o arie naturală protejată? (78,69% DA și 21,31% NU)

10. Cunoașteți ce activități sunt permise într-o arie naturală protejată? (26,75% DA și 73,25% NU)

11. Cunoașteți activități interzise într-o arie naturală protejată? (27,37% DA și 72,63% NU)

Răspunsurile ne arată nevoia urgentă de măsuri/acțiuni de informare clară asupra acestor aspecte. Activitățile permise sau interzise într-o arie naturală protejată au constituit deseori o cvasinecunoscută, atât pentru locuitorii zonelor respective, cât și pentru turiști. Nevoia de informare este cu atât mai stringentă cu cât efectele negative ale lipsei de cunoștințe în acest domeniu poate duce la efecte negative pentru întreaga zonă.

Din procentele rezultate în urma aplicării chestionarului mai reiese faptul că repondenții cu vârste între 10 și 18 ani sunt puțini, însă pot fi și mai eficient informați datorită locațiilor accesibile din școli, licee, din teren, dar și datorită mijloacelor moderne de informare (filme documentare, materiale informative - calendare, pliante; ore de curs specializate).

Cu cât vârsta persoanelor care au răspuns că NU cunosc este mai mare, cu atât procentul scade, ceea ce denotă o acumulare de cunoștințe bazate pe experiența de viață, precum și a timpului petrecut în natură (fermieri, crescători de animale etc.) sau a exemplurilor din comunitate.

Corelare între întrebarea 10 și întrebarea 16

	Ce varsta aveți?					Total
	10-18	18-30	30-50	+50		
Cunoașteți ce activități sunt permise într-o arie naturală protejată?	DA	15 20%	19 25.7%	84 37.5%	54 20%	172 26.7%
	NU	60 80%	55 74.3%	140 62.5%	216 80%	471 73.3%
Total	75 11.7%	74 11.5%	224 34.8%	270 42.0%	643 100%	

Corelare între întrebarea 11 și 16

	Ce varsta aveți?					Total
	10-18	18-30	30-50	+50		
Cunoașteți activități interzise într-o arie naturală protejată?	DA	27 36%	36 48.6%	56 25%	57 21.1%	176 27.4%
	NU	48 64%	38 51.4%	168 75%	213 78.9%	467 72.6%
Total	75 11.7%	74 11.5%	224 34.8%	270 42.0%	643 100%	

Răspunsurile la întrebarea:

12. Ați participat până acum, dvs. sau un membru al familiei, la acțiuni de voluntariat pentru protejarea mediului (ex. curățirea pădurilor de deșeuri, ecologizarea albiei râurilor, plantarea de puieți)?

Ne arată nevoia de motivare, conștientizare asupra avantajelor participării voluntare la acțiuni de protecția mediului. Targetul principal trebuie să fie tinerii, pentru că ei pot fi vectori de opinie în familie, dar și pentru faptul că tot ei pot constitui exemple pentru cei din aceeași categorie de vârstă. Importanța participării la acțiuni de voluntariat poate fi adusă la cunoștință locuitorilor zonelor cercetate sociologic prin mijloace variate, începând cu discuții în școli și terminând cu influența factorilor de decizie administrativă sau de altă natură, din comunitatea respectivă.

Corelare între întrebarea 12 și întrebarea 16

	Ce varsta aveți?					Total
	10-18	18-30	30-50	+50	Total	
Ați participat până acum, dvs. sau un membru al familiei, la acțiuni de voluntariat pentru protejare...	DA	32 42.7%	25 33.8%	118 52.7%	87 32.2%	262 40.7%
	NU	43 57.3%	49 66.2%	106 47.3%	183 67.8%	381 59.3%
	Total	75 11.7%	74 11.5%	224 34.8%	270 42.0%	643 100%

Răspunsul la întrebările:

13. Ați participat până acum, dvs. sau un membru al familiei, la activități de informare, organizate de diferite instituții, privind importanța ariilor protejate?

14. Credeți că activitățile de informare, consultare, promovare și educare privind protecția naturii în ariile protejate vor contribui la schimbarea comportamentului oamenilor în legătură cu mediul natural?

Un procent foarte redus de răspunsuri ”DA”.

Lipsa acțiunilor organizate de diferite entități a determinat asemenea rezultate. Este evidentă necesitatea imediată a organizării acestor tipuri de evenimente/acțiuni care se adresează tuturor membrilor comunității. Fiecare dintre participanți poate, ulterior, să fie un lider de influență al microcomunității, privind importanța ariilor protejate. Cel mai mare procent de răspunsuri pozitive se înregistrează la categoria 10 – 18, ceea ce ne relevă faptul că în școli au loc asemenea acțiuni, însă numărul și eficiența lor sunt insuficiente. Este necesară continuarea informării tinerilor cu ajutorul școlii, dar și organizarea de acțiuni/activități noi pentru celelalte categorii de vârstă.

ATENȚIE! Se recomandă ca o mare parte dintre aceste activități să fie organizate având ca ținte de informare toate categoriile în același timp, toate acestea având în vedere faptul că, potrivit răspunsurilor cu DA la întrebarea 14 (77%), respondenții sunt siguri că activitățile de informare, consultare și promovare vor contribui la schimbarea comportamentului oamenilor în legătură cu mediul natural.

Corelare între întrebarea 13 și întrebarea 16

	Ce varsta aveți?					Total
	10-18	18-30	30-50	+50		
Ați participat până acum, dvs. sau un membru al familiei, la activități de informare, organizate de ...	DA	18 24%	12 16.2%	19 8.5%	5 1.9%	54 8.4%
	NU	57 76%	62 83.8%	205 91.5%	265 98.1%	589 91.6%
Total	75 11.7%	74 11.5%	224 34.8%	270 42.0%	643 100%	

Corelare între întrebarea 14 și întrebarea 16

	Ce varsta aveți?					Total
	10-18	18-30	30-50	+50		
Credeți că activitățile de informare, consultare, promovare și educare privind protecția naturii în ...	DA	58 77.3%	30 40.5%	176 78.6%	231 85.6%	495 77.0%
	NU	17 22.7%	44 59.5%	48 21.4%	39 14.4%	148 23.0%
Total	75 11.7%	74 11.5%	224 34.8%	270 42.0%	643 100%	

Răspunsul la întrebarea:

15. Care credeți că este cel mai bun mod de informare a oamenilor privind protejarea ariilor naturale?

Răspunsurile scot în evidență faptul că toate modurile de informare privind protejarea ariilor naturale protejate sunt așteptate și acceptate de locuitorii zonelor acoperite de cercetare.

Categoria de vârstă 10 – 18 ani este mai mult interesată de întâlniri cu specialiștii și de ore specializate în școli. Categoria 50+ este interesată mai mult de materiale informative tipărite (pliante, fluturasi, calendare), de panouri informative, considerând ca sunt mai ușor de vizualizat iar, pentru ei, informația prezentată astfel, este mai ușor de reținut. Vizionarea de

filme documentare este și ea preferată de categoria 10 – 18 ani. Este relevantă corelarea între modul de informare și vârstă.

Corelare între întrebarea 15 și întrebarea 16

	Ce varsta aveți?					
		10-18	18-30	30-50	+50	Total
Care credeți că este cel mai bun mod de informare a oamenilor privind protejarea ariilor naturale? ...	pliante, fluturași, calendare, alte materiale info...	13 17.3%	20 27%	32 14.3%	54 20%	119 18.5%
	întâlniri cu specialiști în protecția mediului	17 22.7%	13 17.6%	94 42%	72 26.7%	196 30.5%
	ore de protecția mediului natural în școli	25 33.3%	23 31.1%	67 29.9%	88 32.6%	203 31.6%
	vizionarea de filme documentare despre arii natura...	12 16%	2 2.7%	8 3.6%	7 2.6%	29 4.5%
	amplasarea de panouri informative	8 10.7%	16 21.6%	23 10.3%	49 18.1%	96 14.9%
	Total	75 11.7%	74 11.5%	224 34.8%	270 42.0%	643 100%

CONCLUZII

Cercetarea sociologică privind evaluarea gradului de informare a populației din zona geografică acoperită de siturile Natura 2000 ROSPA0139 Piemontul Munților Metaliferi–Vințu (incluzând rezervația naturală 2.519 Măgura Uroiului) și ROSCI0419 Mureșul Mijlociu–Cugir (de pe raza județelor Alba și Hunedoara, cu privire la siturile Natura 2000 vizate de proiectul pe care Beneficiarul îl implementează relevă unele nevoi de informare evidente:

- În aceste zone este necesar un plan concert și imediat de acțiune pentru creșterea gradului de informare și conștientizare a populației privind valorile și semnificația ariilor naturale protejate pe care EPMC le are în custodie;
- Atragem atenția asupra faptului că, în acest domeniu, efectele constructive (creșterea cu un procent asuma a nivelului de informare a populației) se pot vedea în termen relativ îndelungat de 1- 2 ani, raportat la un orizont imediat de creștere a nivelului de informare în zonă pe tema dată;
- Un factor exterem de important este eficiența măsurilor de informare și de conștientizare pe care EPMC și le propune;
- Recomandăm acțiuni de conștientizare directe, întâlniri cu grupurile țintă, a căror eficiență poate fi îmbunătățită prin colaborarea stânsă cu reprezentanții factorilor locali: administrație publică locală, lideri de opinie rural/urban credibili, profesori de specialitate, învățători pentru elevii din ciclul primar;
- Abordarea agenților economici din zona studiată, în special din domeniile emergente (bio, eco, turism de aventură/protecția naturii), agroturism, colectare de produse nelemnoase ale pădurii, procesare de legume/fructe etc. și explicarea beneficiilor pe care aparținerea la un sit Natura 2000 le pot aduce activității comerciale.

Notă: cercetarea a fost realizată în termenii solicitați prin documentația de atribuire a contractului de servicii de sonadare a opiniei publice, de un operator economic specializat.